

Metodické usmernenie č. MF/013096/2023-36 o účtovaní stabilizačného príspevku zdravotníckych zamestnancov v znení dodatku č. 2

Štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie a štátne účelové fondy vedú účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a na základe Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 7. decembra 2022 č. MF/14522/2022-36, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie a štátne účelové fondy (ďalej len „opatrenie“).

Poskytnutie dotácie na stabilizačné príspevky zdravotníckych zamestnancov

Podľa Uznesenia vlády č. 762 z 5. decembra 2022 na stabilizáciu zdravotníckych pracovníkov v rámci ústavnej starostlivosti a ambulancií záchrannej zdravotnej služby je možné poskytnúť zdravotníckemu pracovníkovi stabilizačný príspevek vo výške 5 000 eur. Časť stabilizačného príspevku vo výške 2500 eur sa poskytla vo forme preddavku, mimo mzdy zamestnanca v mesiaci december 2022 a druhá časť príspevku po zdanení celej sumy, bola vyplatená vo výplate za mesiac december v mesiaci január 2023.

V prípade nedodržania podmienky zotrvania v pracovnom pomere u zamestnávateľa po dobu dohodnutú v dohode o poskytnutí stabilizačného príspevku, je zamestnanec povinný vrátiť zamestnávateľovi časť stabilizačného príspevku po zdanení, t. j. vrátiť zamestnávateľovi alikvotnú časť stabilizačného príspevku zníženú o preddavok na daň (tzv. „v čistom“). Rovnako sa postupuje aj v prípade zmeny pracovného úväzku zamestnanca na kratší čas.

Zamestnanec vráti príslušnú časť príspevku v termíne a spôsobom, ktorý si dohodne so zamestnávateľom.

Preddavok na daň vzťahujúci sa k alikvotnej časti vráteného stabilizačného príspevku vypočíta zamestnávateľ ako rozdiel medzi sumou zrazeného a odvedeného preddavku na daň zamestnanca za mesiac december 2022 a sumou nanovo vypočítaného preddavku na daň za mesiac december 2022 (t. j. za mesiac, v ktorom bol stabilizačný príspevek v plnej sume zúčtovaný) z upravenej zdaniteľnej mzdy, pri ktorej v úhrne zdaniteľných príjmov bude zahrnutá len časť stabilizačného príspevku, na ktorú má zamestnanec nárok do posledného dňa dodržania dohodnutých podmienok.

Sumu zrazených a odvedených preddavkov na daň, vzťahujúcu sa k alikvotnej časti vráteného príspevku si zamestnávateľ vysporiada so správcom dane prostredníctvom podaného tlačiva Prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň (ďalej len „prehľad“) tak, že v mesiaci vrátenia časti stabilizačného príspevku zníži odvod preddavkov na daň (resp. pri najbližšom termíne na odvod preddavkov na daň) o sumu preddavkov na daň vzťahujúcu sa k alikvotnej časti vráteného príspevku, pričom túto sumu uvedie na r. 3, v I. časti prehľadu.

Zamestnávateľ nemá povinnosť za predchádzajúce obdobie podávať opravné prehľady.

K postupu výpočtu alikvotnej časti stabilizačného príspevku je zverejnené na webovom sídle Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky „Usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky k výpočtu alikvotnej časti stabilizačného príspevku na vrátenie“ pod číslom Z048008-2023-SF, zo dňa 6.6.2023 (ďalej „Usmernenie“).

Daň z príjmu z vrátenej časti stabilizačného príspevku vracia zamestnávateľ spolu s netto vrátenou časťou stabilizačného príspevku od zamestnanca na príjmový účet Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky tak, ako je to uvedené v Usmernení.

Postup účtovania poskytnutého príspevku a vrátenia alikvotnej časti v príspevkových organizáciách:

Popis účtovného prípadu	MD	D
Účtovanie v mesiaci december 2022:		
Príjem dotácie na úhradu od Ministerstva zdravotníctva SR stabilizačného príspevku	221	352
Predpis záväzku voči zamestnancovi na základe uzavretej zmluvy o poskytnutí stabilizačného príspevku	527	333
Výplata preddavku stabilizačného príspevku vo výške 2500 eur v mesiaci december 2022	333	221
Zúčtovanie bežného transferu od zriaďovateľa vo vecnej a časovej súvislosti s výdavkom	352	681
Predpis výplaty 2. časti stabilizačného príspevku vo výplate za december 2022	333	331
Predpis odvodu dane vypočítanej z celkovej sumy stabilizačného príspevku 5000 eur v mzde za december 2022	331	342
Preúčtovanie nezúčtovaného bežného transferu v súvislosti s výplatou stabilizačného príspevku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka	352	353
Január 2023:		
Výplata stabilizačného príspevku prostredníctvom miezd	331	221

Zúčtovanie bežného transferu vo vecnej a časovej súvislosti s výplatou stabilizačného príspevku	352	681
Úhrada dane zrazenej zo stabilizačného príspevku	342	221
Zúčtovanie bežného transferu do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s výdavkom (úhradou dane)	352	681
Účtovanie pri porušení podmienok zmluvy v nasledujúcich rokoch:		
Pohľadávka voči zamestnancovi z dôvodu ukončenia pracovného pomeru zamestnanca a zároveň záväzok voči MZ SR – v netto vyjadrení	335, 378	379
Príjem pohľadávky od zamestnanca	221	335,378
Vysporiadanie dane z príjmu za zamestnanca (pohľadávka dane z príjmu)	342	379
Vrátenie príslušnej časti stabilizačného príspevku ministerstvu zdravotníctva	379	221

Poskytnutie dotácie na stabilizačné príspevky zamestnancov sociálnych služieb

Poskytnutie dotácie na úhradu stabilizačného príspevku zamestnancov sociálnych služieb je upravené nariadením vlády Slovenskej republiky č. 131/2022 Z.z. o niektorých opatreniach v oblasti dotácií v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády“).

Dotáciu na úhradu stabilizačného príspevku možno poskytnúť zamestnávateľom, ktorými sú:

- poskytovateľ sociálnej služby,
- zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- poskytovateľ domácej opatrovateľskej služby.

Stabilizačným príspevkom je peňažné plnenie poskytnuté zamestnávateľom zamestnancovi na základe písomnej dohody medzi zamestnancom a zamestnávateľom v rámci ich pracovnoprávneho vzťahu.

Obsahové náležitosti písomnej dohody o poskytnutí stabilizačného príspevku ustanovuje nariadenie vlády a účastníci tejto dohody sú nimi viazaní pri uzatváraní tejto dohody.

Zamestnancovi, ktorý je v pracovnom pomere dohodnutom na kratší pracovný čas ako ustanovený týždenný pracovný čas, sa dotácia poskytne v pomernej výške, ktorá zodpovedá tomuto kratšiemu pracovnému času, so zaokrúhlením matematicky s presnosťou na jedno desatinné miesto.

Príjem zamestnanca z vyplateného stabilizačného príspevku sa považuje za príjem zo závislej činnosti a podlieha spolu s inými príjmami zamestnanca dani z príjmov zo závislej činnosti podľa zákona č. 595/2003. Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

Podľa § 3r nariadenia vlády žiadateľ, ktorému bola poskytnutá dotácia na úhradu stabilizačného príspevku zamestnancov sociálnych služieb, vráti pomernú časť poskytnutej dotácie, ktorá zodpovedá splatnému záväzku zamestnanca v rozsahu nesplneného dohodnutého záväzku.

Dotácia podlieha zúčtovaniu so štátnym rozpočtom. Žiadateľ je povinný dotáciu zúčtovať podľa vzoru zúčtovania zverejnenom na webovom sídle ministerstva a vrátiť nevyčerpanú časť dotácie vyplývajúcu zo zúčtovania na príslušný účet ministerstva **najneskôr do 31. mája 2023.**

Spôsob poskytnutia, čerpania a zúčtovania finančných prostriedkov je oprávnený určiť poskytovateľ takýchto prostriedkov v súlade s príslušnou legislatívou, t. j. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Na základe usmernenia sekcie rozpočtovej politiky Ministerstva financií Slovenskej republiky platí, že ak v roku poskytnutia stabilizačného príspevku zamestnanec vracia pomernú časť poskytnutého stabilizačného príspevku zamestnávateľovi, ktorým je štátna rozpočtová organizácia, príslušnú sumu prijme zamestnávateľ na svoj výdavkový účet. Prijatie prostriedkov sa klasifikuje na podpoložke, na ktorej sa klasifikuje poukávanie stabilizačného príspevku, t.j. mínus (-) 637026 Odmeny a príspevky.

Následné vrátenie pomernej časti poskytnutého stabilizačného príspevku zo strany štátnej rozpočtovej organizácie ako žiadateľa dotácie na účet MPSVaR sa realizuje formou rozpočtového opatrenia.

Ak zamestnanec vracia pomernú časť poskytnutého stabilizačného príspevku zamestnávateľovi v nasledujúcich rokoch, štátna rozpočtová organizácia prijme vrátenú sumu na účet cudzích prostriedkov. Zamestnávateľ odvádza vrátenú sumu na príjmový účet MPSVaR.

Účtovanie dotácie na úhradu stabilizačného príspevku zamestnancom sociálnych služieb a jeho vysporiadanie v prípade porušenia dohodnutých podmienok v zmluve u zamestnávateľa – príspevková organizácia:

Popis účtovného prípadu	MD	D
Príjem dotácie na úhradu stabilizačného príspevku zo štátneho rozpočtu	221	352
Predpis záväzku voči zamestnancovi na základe uzavretej zmluvy o poskytnutí stabilizačného príspevku	527	333
Zúčtovanie výplaty stabilizačného príspevku v rámci zúčtovania miezd	333	331
Zrážka dane z príjmu zo závislej činnosti	331	342
Výplata mzdy zamestnancom vrátane stabilizačného príspevku	331	221
Zúčtovanie bežného transferu zo štátneho rozpočtu vo vecnej a časovej súvislosti s výdavkom	352	681
Vrátenie nevyčerpanej dotácie do 31.5.2023	352	221
Účtovanie pri porušení podmienok zmluvy v roku poskytnutia príspevku:		
Pohľadávka voči zamestnancovi (resp. bývalému zamestnancovi) v netto vyjadrení	335, 378	527
Príjem pohľadávky od zamestnanca	221	335,378
Odúčtovanie bežného transferu zo štátneho rozpočtu vo vecnej a časovej súvislosti s peňažným pohybom	681	352
Odvod príslušnej časti stabilizačného príspevku na účet MPSVaR	352	221
Účtovanie vrátenia dotácie v rokoch nasledujúcich po roku výplaty stabilizačného príspevku		
Pohľadávka voči zamestnancovi z dôvodu vrátenia alikvotnej časti stabilizačného príspevku v netto vyjadrení a záväzok odvodu príspevku MPSVaR	335,378	379
Príjem pohľadávky od zamestnanca vo výške alikvotnej sumy v netto výške	221	335, 378
Odvod vrátenej alikvotnej časti príspevku na účet MPSVaR	379	221

Účtovanie dotácie na úhradu stabilizačného príspevku zamestnancom sociálnych služieb a jeho vysporiadanie v prípade porušenia dohodnutých podmienok v zmluve u zamestnávateľa – rozpočtová organizácia:

Popis účtovného prípadu	MD	D
Predpis záväzku voči zamestnancovi na základe uzavretej zmluvy o poskytnutí stabilizačného príspevku	527	333
Zúčtovanie výplaty stabilizačného príspevku v rámci zúčtovania miezd	333	331
Zrážka dane zo závislej činnosti	331	342
Výplata mzdy zamestnancom vrátane stabilizačného príspevku	331	225
Zúčtovanie bežného transferu zo štátneho rozpočtu vo vecnej a časovej súvislosti s výdavkom	352	681
Účtovanie pri porušení podmienok zmluvy v roku vyplatenia stabilizačného príspevku:		
Pohľadávka voči zamestnancovi z dôvodu porušenia podmienok zmluvy v netto vyjadrení	335, 378	527
Príjem pohľadávky od zamestnanca na výdavkový účet	225	335,378
Odúčtovanie bežného transferu zo štátneho rozpočtu vo vecnej a časovej súvislosti s peňažným pohybom	681	352
Účtovanie vrátenia dotácie v rokoch nasledujúcich po roku výplaty stabilizačného príspevku:		
Pohľadávka voči zamestnancovi z dôvodu vrátenia alikvotnej časti stabilizačného príspevku v netto vyjadrení a záväzok odvodu príspevku MPSVaR	335,378	379
Príjem pohľadávky od zamestnanca vo výške alikvotnej sumy v netto výške na účet cudzích prostriedkov	221	335, 378
Odvod alikvotnej časti príspevku na účet MPSVaR	379	221

Zo stanoviska sekcie daňovej a colnej Ministerstva financií Slovenskej republiky vyplýva, že zamestnanec je povinný vrátiť zamestnávateľovi časť stabilizačného príspevku po zdanení, t. j. vráti zamestnávateľovi alikvotnu časť stabilizačného príspevku zníženú o preddavok na daň (tzv. „v čistom“). Zamestnanec vráti túto časť príspevku v termíne a spôsobom, ktorý si dohodne so zamestnávateľom. Vrátenie stabilizačného príspevku alebo jeho časti, resp. akejkolvek formy mzdy nezakladá automatickú povinnosť pre zamestnanca podať daňové priznanie alebo dodatočné daňové priznanie.

Preddavok na daň vzťahujúci sa k alikvotnej časti vráteného stabilizačného príspevku vypočíta zamestnávateľ ako rozdiel medzi sumou zrazeného a odvedeného preddavku na daň zamestnanca za mesiac december 2022 a sumou nanovo vypočítaného preddavku na daň za mesiac december 2022 (t. j. za mesiac, v ktorom bol stabilizačný príspevok v plnej sume zúčtovaný) z upravenej zdaniteľnej mzdy, pri ktorej v úhrne zdaniteľných príjmov bude zahrnutá len časť stabilizačného príspevku, na ktorú má zamestnanec nárok do posledného dňa dodržania dohodnutých podmienok.

Sumu zrazených a odvedených preddavkov na daň, vzťahujúcu sa k alikvotnej časti vráteného príspevku si zamestnávateľ vysporiada so správcom dane prostredníctvom podaného prehľadu tak, že v mesiaci vrátenia časti stabilizačného príspevku zníži odvod preddavkov na daň (resp. pri najbližšom termíne na odvod preddavkov na daň) o sumu preddavkov na daň vzťahujúcu sa k alikvotnej časti vráteného príspevku, pričom túto sumu uvedie na r. 3, v I. časti prehľadu.

Zamestnávateľ nemá povinnosť za predchádzajúce obdobie podávať opravné prehľady.

Vzhľadom na to, že MPSVaR neuvádza spôsob naloženia so zúčtovanou a vrátenou alikvotnou daňou zo závislej činnosti, ktorú si zamestnávateľ žiada prostredníctvom tlačiva Prehľadu od daňového úradu, neuvádzame postup účtovania dane. Pokiaľ zamestnávateľ nárokovánú alikvotnu časť dane zo závislej činnosti odvedol ministerstvu práce, postupuje sa pri účtovaní tak, ako je uvedené v časti „Poskytnutie dotácie na stabilizačné príspevky zdravotníckych zamestnancov“ tohto metodického usmernenia.

Informácie k poskytnutiu jednorazovej dotácie na stabilizáciu zamestnancov sociálnych služieb, ako aj odpovede na často kladené otázky sú uvedené na webovom sídle Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

<https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/poskytovanie-dotacii/dotacia-stabilizacny-prispevok/>

Dátum: 21.11.2023

Vypracoval: Ing. Jana Hvojníková
vedúca oddelenia legislatívy účtovníctva verejnej správy
tel.: 02/59 58 32 36

Schválil: Ing. Ladislav Zakhar, PhD
generálny riaditeľ sekcie štátneho výkazníctva
tel.: 02/59 58 32 37

Kontakt na metodickú podporu: cpu@datacentrum.sk